

at den brede europæiske markedsløsning kunne blive virkelighed. Norden ville yde sit bidrag hertil, „uden at båndene mellem vore folk eller vore erhverv svækkes. Det må fortsat være et grundsynspunkt, at Norden hverken vil isolere sig fra det øvrige Europa eller svigte vor egen indre samhörighed.“

Til trods for de kendte forskelle i de økonomiske og politiske forudsætninger for de enkelte nordiske landes deltagelse i det brede samarbejde i Europa måtte målet derfor være, at „de nordiske lande samarbejder med henblik på at finde en løsning, som på én gang sikrer, at alle de nordiske lande i så høj grad som muligt opnår fordelene af et bredt europæisk samarbejde, samtidig med at de fordele, som er opnået i vort eget samarbejde, bevares.“

Bratteli om det toldfri Norden.

Formanden for rådets norske delegation, Arbejderpartiets gruppefører i Stortinget Trygve Bratteli, var enig med Cassel og Krag i, at man måtte „legge avgjørende vekt på å komme med i det samme markedsområde, også om enkelte land skulle finde at de må søke spesielle tilknytningsformer. Vi må unngå å få europeiske økonomiske grenser tværs gjennom det nordiske område. Jeg tenker her særlig på Finland . . . Det er derfor en felles nordisk interesse at det finnes en hensigtsmessig tilknytning for Finland også når markedssplittelsen blir overvunnet, slik som det ble funnet en ordning for Finland til Frihandelsforbundet, til EFTA.“ Også han fant, at „det ville være et skjebnesvangert tilbakeskritt om det tollfri nordiske marked for industrivarer skulle gå i stykker. Og her er de nordiske land og deres myndigheter selv de nærmeste til å søke å lede utviklingen slik at landene så sant mulig sammen og samtidig kan tilpasse seg den utvikling av det europeiske fellesskap som er tidens store utfordring til alle vesteuropeiske nasjoner.“

Det var karakteristisk for Brattelis indlæg, at det i udpræget grad så det fremtidige nordiske samarbejde i lyset af de europæiske samlingsbestrebelse. Han udtalte bl. a., at „for de europeiske nasjoner er ikke noen opgave større og ikke noe ansvar tyngre enn dette å organisere et framtidig fredelig samliv mellem nasjonene i denne krigs-

herjede verdensdel. Også de små nordiske land har sin del av denne oppgave og dette ansvar.“

Hvert på sit område repræsenterede EEC og EFTA fremskridt fra de tidligere forhold. „Den aktuelle hovedopgave er å overvinne denne splittelsen. I dette arbeid vil det ikke tjene noen interesse om en søker å svekke det som hittil er bygget ut av det europeiske fellesmarkedet. Denne organisasjonen er under alle omstendigheter en av hjørnestenene i et nytt og fredelig Europa. Det er grunn til spesielt å peke på at Fellesmarkedet i dag infiltrerer i et vidtgående samarbeid og gjensidig avhengighetsforhold de gamle krigsmotstandere Tyskland og Frankrike. Ikke noen berettiget interesse i eller utenfor Europa kan være tjent med det om dette fellesskap skulle falle fra hverandre igjen. Tvertimot er vi alle interesserte i at dette fellesskapet vokser seg sterkere.“

Norge, Norden og Europa.

Men Norden er på den anden side ikke interessert i en varig splittelse af Europa. Derfor måtte det „være en oppgave også for de nordiske land gjennom alle sine kontakter rundt i Europa å støtte opp om det britiske utspill til nye forhandlinger.“ På den anden side var en splittelse til skade ikke blot for EFTA, men også for EEC: „Det dreier seg her om et gjensidig avhengighetsforhold. Norden alene er i dag som påpekt en viktigere handelspartner for Fellesmarkedet enn f. eks. De forente stater. EFTA er derfor ikke noen mislykket tigger som banker på EEC's dør.“

Bratteli betonedet stærkt, at „de nordiske land bør da ikke være tilskuere til den omformning av Europa som nå er undervejs. Vi må også gjøre oss opp en mening om hvilke mål som bør stilles for denne utvikling, og vi må også selv arbeide aktivt og energisk for å nå fram til en tidsmessig ordning av et fredens og samarbeidets Europa.“

En gunstig europæisk utvikling ville imidlertid ikke på nogen måde overflødiggjøre det videre nordiske samarbejde. De nordiske lande vil fortsat være små lande inden for det større fællesskap. En gunstig utvikling af de europæiske markedsspørgsmål ville tilmed bevirke, at nogle af de vanskelige nordiske økonomiske spørgsmål „letter vil finne